

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob
nedeljah in praznikih — ob 1/6. uri zjutraj,
a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj.
Naročnina znaša: v Ljubljani v uprav-
ništvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem
na dom K 1.20; s pošto celoletno K 18.—,
polletno K 9.—, četrletno K 4.50, mesečno
K 1.50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :
Uredništvo in upravnništvo je na Miklo
šičevi cesti št. 8. Dopisi se pošiljajo
uredništvu, naročnina upravnistvu. Ne-
frankirana pisma se ne sprejemajo, roko
pisi se ne vračajo. Za oglase se plača:
petit vrsta 15 v, osmrtnice, poslana in
zahvale vrsta 30 v. Pri večkratnem oglaš-
nju popust. Za odgovor se priloži znamko.

Boj za štajerski deželni šolski svet.

Na Štajerskem se bje važen boj za razdelitev deželnega šolskega sveta. Celjski „Narodni Dnevnik“ je prinesel že več različnih mnenj od raznih oseb, ki globoko poznajo to vprašanje in vidijo velikanski pomen izpremembe v dež. šol. svetu za šolo in učiteljstvo. Najvažnejša v tem je izjava spodnještajerskega učiteljstva, ki jazno precizira stališče, ki ga v tem vprašanju zavzema učiteljstvo. Izjava slov. učiteljev in učiteljic z dne 16. okt. v Celju se glasi:

Organizirano slovensko štajersko učiteljstvo izraža prepričanje, da slovensko šolstvo v štajerskem deželnem šolskem svetu ni primerno zastopano. Zato z ozirom na nameravano preustrojitev deželnega šolskega nadzorstva zahtevamo take izpremembe v sestavitvi istega, da se slovenskemu šolstvu zagotovivsestranski svoboden razvoj.

Kljub temu pa združeno slovensko štajersko učiteljstvo zasleduje zadevno postopanje slovenskih klerikalnih poslancev v Gradcu z največjim nezaupanjem in sicer iz mnogih tehničnih razlogov. Glavni vzrok našega nezaupanja je dejstvo, da so slovenski klerikalni poslanci stavili predlog na delitev deželnega šolskega sveta in da so se pogajali o zastopstvu Slovencev v skupnem deželnem šolskem svetu z vlado in z nemškimi strankami, ne da bi bili stopili poprej v dotiko z zastopstvom slovenskega učiteljstva in ne da bi bili v takem eminentno narodnem vprašanju poslušali poprej nazorov in predlogov onega dela štajerske slovenske javnosti, ki je šoli naklonjena, namreč starih konservativnih politikov in napredne narodne stranke.

Z največjim obžalovanjem smo sprejeli izjavo vodje klerikalne stranke dr. Korošca, češ, da vidi primerno podlago za rešitev tega vprašanja v predlogu nemškega klerikalca Hagenhoferja, po katerem bi se preustrojitev deželnega šolskega sveta naj izvršila s poklicanjem po enega klerikalnega zastopnika nemških in slovenskih kmečkih občin v deželni šolski svet. Nesprejemljiv je tudi predlog c. kr. vlade, vsled katerega bi imeli odločevati o usodi šolstva novi člani deželnega šolskega sveta, katere bi določile obstoječe politične stranke, tako da bi se nadzorstvo slovenskega šolstva poverilo zaupnikom klerikalne stranke, ki je moderni šoli in naprednemu slovenskemu učiteljstvu naravnost sovražna.

Ta predlog je tembolj nesprejemljiv, ker z ozirom na preganjanje učiteljev na Kranjskem štajersko slovensko učiteljstvo tolmači predloge štajerske slovenske klerikalne stranke le kot sredstvo za zaslužnje slovenskega šolstva in učiteljstva klerikalni stranki, kar bi pomenilo pogin moderne šole na Slovenskem in s tem neizmerno škodo našemu narodu. Ne z ozirom na naše osebne učiteljske koristi, ampak z ozirom na koristi šole in naroda, protestiramo torej organizirani slovenski štajerski učitelji zoper poskuse rešiti važno vprašanje šolskega nadzorstva brez nas in proti nam ter brez soglasja s šoli prijazno javnostjo. Obžalujemo pa zlasti kot Slovenci netočnost in nejasnost slovenskega klerikalnega predloga o delitvi deželnega šolskega sveta, ker isti ne zastopa teritorialne enote slovenske Spodnje Štajerske ter zahteva le zastopstvo kmečkih občin: s tem odtegne slovensko šolstvo v spodnještajerskih trgih in mestih in zlasti v dvojezičnih krajih narodnemu vplivu. Kakor ob vsaki priliki bude šlo slovensko štajersko učiteljstvo z navdušenjem in nesebično v boj za napredek slovenske narodne šole tudi glede Slovenem ugodne rešitve vprašanja šolskega nadzorstva. Odločno se pa bo uprlo slovensko učiteljstvo vsaki nameri zaslužniti šolo in učiteljstvo katerikoli politični stranki, zlasti sedaj vladajočim spodnještajerskim klerikalnim močecem. — Končno zahteva organizirano slovensko štajersko učiteljstvo povodim preustrojitev deželnega šolskega nadzorstva pri tej oblasti svojega strokovnega zastopnika, predlaganega od slovenske delegacije deželne učiteljske konference.

Kar je značilno in kar naj bo pribito enkrat za vselej je to: Slovensko učiteljstvo se boji — in to popolnoma opravičeno — delitve deželnega šolskega sveta, ker bi taka delitev pripomogla k temu, da bi z vladali klerikalci v štajerskih slovenskih šolah in da bi pod njihovo vlado trpela šola in učiteljstvo.

Pravičnejši je slov. šoli in učiteljstvu nemški deželni šolski svet, nego bi bil slovenski klerikalni šolski svet. Šolstvo na Štajerskem je krasno razvito — stoji visoko nad kranjskim, in kar je glavno: učiteljstvo ima več svobode nego na Kranjskem, plače so višje nego pri nas. To ugodno stanje učiteljstva vpliva na dober razvoj šole in vkljub temu, da se tuintam gode krivice pri imenovanju mest, pri nadzornikih etc. se ne godi štajerskemu učiteljstvu toliko krivic kakor kranjskemu. Saj je pri nas preganjan in discipliniran vsak učitelj ali učiteljica, ki se drzne tako ali tako povedati svoje mnenje, ali pokazati svoje prepričanje. Pod klerikalno vlado kranjskega dež. šolskega sveta se gode stvari, ki jih ni še videl kulturni svet: učitelj ali učiteljica izgubi mesto, ako čita kako „Svobodno Misel“ ali sploh kak napreden časopis, z nezaslišnimi kaznimi se kaznujejo posebno oni, ki si drznejo politično nastopati. In to preganjanje in poniževanje učiteljskega stanu se vrši pri plačah, ki ne dosegajo ob današnjih časih draginje niti dohodkov, ki so nujno potrebni za življenje. Da deželni klerikalni šolski svet kranjski postopa z učitelji kakor s hlapci, zato je razumljivo, da je zavedno štajersko učiteljstvo proti delitvi dež. šolskega sveta, kjer hočejo zavladata klerikalci, da bi vzeli učiteljstvu svobodo, ki jo ima pod sedanjim dež. šolskim svetom, ki je sicer v nemških rokah, pa je pravičnejši, nego „narodni“, klerikalni šolski svet, ker zna primerno ceniti učiteljski stan in mu pusti primerno svobodo. S klerikalnim narodnim šolskim svetom bo oškodovana naša štajerska stran narodno in kulturno, ker bodo klerikalci zagospodovali nad šolo in učiteljstvom. Poznamo njih namene.

Iz slovenskih krajev.

Jeseniške novice. Naše gledališko društvo v svojem prvem letu jako imenitno deluje. Imeli smo priliko videti v tej seziji že troje izbranih stvari: „V dolini“, „Ugrabljene Sabinke“ in zadnjo nedeljo novost: R. Blümsriederjevo življensko sliko „Iz tovarne“, katero je prevedel tukajšnji učitelj g. E. Schiffer, ki je imel pri predstavi tudi režijo. Dejanje se odigrava v tovarniškem kraju in predčuje razmere med delavstvom in tovarniškimi uradniki. Blümsrieder je pač gotovo dobro poznal take razmere, zato nam je podal v tej drami take markantne značaje, ki jih je tudi prevajatelj znal jako dobro prikrojiti. Želeli bi, da se igra ponovi in upamo, da se bo naše delavstvo v večjem številu udeležilo, kot pri prvi predstavi. Za tak repertoar smo pač društvu vodstvu lahko hvaležni. — Igralo se je splošno dobro. Naše stare znanke: Špicarja, Špicarjevo in P. Ravnikovo poznamo že od preje in omenimo le toliko, da so bili vsi na svojem mestu. Špicarjeva je kot Lizi posebno ugajala s svojim navinim nastopom v drugem dejanju. P. Ravnikova je v takih vlogah, kot jo je imela v tej igri neprekosljiva in jo želimo v takih partijah videti še večkrat. M. Ravnikovi je vloga dobro pristojala in bo postala s časom prav dobra, če se bo hotela z ljubeznijo in zanimanjem posvetiti gledališču. Strniša je

bil kot ravnatelj na mestu. Špoga je izborno pogodil krutega, strastnega in hinavskega mojstra. Izborne tipe tovarniških delavcev so podali Jeseniški, Nagode, I. Ravnik in Beguš. Tudi Žlikrof je pogodil lahkomisljega Müllerja jako dobro. Na tej uprizoritvi društvu čestitamo!

Novega poštarja dobi menda jeseniška pošta, in kakor čujemo, nekega zagrizenega nemčurja, sedanjega poštarja na Bledu. Ali poštno ravnateljstvo res nima nobenega Slovenca več. Sicer pa, če pride nemčur bodemo že gledali, da ostane na pošti pri tem, kot pod sedanjim občepriljubljenim poštarju g. Vuicihu.

Novi volilni red je potrjen, sedaj bo menda vendar odklenkalo tudi našemu gerentu Čebulju. Kdo bo župan, se še ne ve natančno. Nekateri trdijo, da klerikalci koketirajo s tovarno, drugi zopet trdijo, da bodo kar g. Čebulja prekrstili od gerenta v župana. Naj si bo, kakor hoče, radovedni smo, kaj bodo ukrenili naprednjaki, pa kam se bodo obrnili tisti „domačini“, ki hočejo biti vedno z večino.

Kaplan Kogej baje že študira pridige za volilne agitacije in je menda iznašel že popolnoma novo metodo, kako bo svojim backom obljuboval večno veselje in strašil s peklom in hudičem. Kdor bo volil liberalno, tega bo hudič vzel, kdor klerikalno, bo že na tem svetu užival veselje tistih, ki jim pravijo; „Ubogi v duhu.“

Klerikalcem bo menda pri prihodnjih volitvah predla slaba, zato bodo napravile v kratkem Marijine hčere veliko demonstracijo za splošno žensko volilno pravico, katero upajo do prihodnjih volitev doseči, mislijo namreč, da bo potrjena še preje kot novi volilni red. V to svrhu nameravajo tudi odposlati deputacijo k ljubljanskemu Tonetu, kateri bo predsedovala Tancarjeva Minca, referat pa bo imela p. d. Furlca, ker ima dober jezik in se imenitno razume na — lajanje! Muhli.

Splošni pregled.

Petdesetletnica oktoberskega diploma.

Včeraj je minulo 50 let, odkar je bil izdan t. zv. oktoberski diplom. Cesarjev manifest se je obračal na vse avstrijske narode. K temu diplomu je pripomogel poraz, ki ga je doživela Avstrija na italijanskem bojišču pri Magenti in Solferinu. Država je tičala v dolgovih, da si ni vedela pomoči. Državni dolg se je zvišal na 2265 milijonov kron. Pleinstvo in duhovništvo je skrbno varovalo svoje žepe, zato

LISTEK.

MICHEL ZÉVACO:

Otroci papeža.

Roman iz rimske zgodovine.

[133]

„Kaj hočete reči, kneginja?“ je vzkliknil Giovanni Malatesta.

In prebledel je kakor zid. Kajti v glasu Beatrice je slišal sam svojo lastno obsodbo. Nikdar ga Beatrice ne bo ljubila, ako mu more govoriti s tem glasom, ki odmeva od nekakega težkega srda . . .

In odkod prihaja ta srd? . . . Odkod prihaja to obžalovanje? . . . Skoraj nehote so se oči Giovannija Malateste obrnile proti vitezu de Ragastens. Ta je v ledeni nepremičnosti čakal konca tega prizora. Od Ragastensa so se oči Malateste vrnile k Primaveri.

„Kaj hočem reči?“ je vzkliknila ona. „Resnico, ki jo lahko čitate v vseh očeh . . . to, da je nenadna vrnitev grofa Alma, njegova radovoljna vrnitev v našo sredo, že sama po sebi dokaz, da so govorile krivične sumnje, da se je zgodila strašna pomota! . . .“

„Gotovo da!“ je vzkliknil zdaj knez Manfredi. „In jasno je, da če nam grof pošteno razloži vzroke svoje odsotnosti, se moramo ponizati pred njim.“

„Gospoda“, je izpregovoril nato grof Alma, „resnica je zelo enostavna: izvabili so me iz Monteforta v pravcato zasedo. In da me vidite zopet med seboj, se imam zahvaliti gospodu vitezu de Ragastens, ki mi je rešil življenje.“

Vsi pogledi so se uprli v viteza.

„Storil sem nekaj, kar ni bilo prav“, je povzel grof. „Dal sem se pregovoriti, da sem skrivaj sprejel dvoje odposlancev Aleksandra VI. in Cezarja Borgia. Tista dva človeka sta mi prišla predlagat izdajstvo. Če jih nisem dal zagrabit in sem zatajeval svoje ogorčenje, je bilo zato, ker

sem se nadejal, da izvem dragocene reči, ako se navidezno podam . . . Zgodilo pa se je, da sta lopova uganila mojo misel in mojo taktiko. Zato sta se me sklenila siloma polastiti . . . Napovedala sta mi sestanek zunaj mesta: bila sta samo dva. Mislim, da se mi potemtakem ni bati ničesar in da bi bilo brez pomena, če bi vzbujal pozornost in jemal spremstvo s seboj . . . Žal, gospodje, računal sem brez orjaške moči enega izmed obeh odposlancev, barona Astorra. Vzlic moji obupni obrambi sta me prijela. Vlekla sta me s seboj, privezala me na konja . . . Nato se je pričela blazna dirka v temni noči . . . Naposled se je mojima boričima zazdelo, da sta že dovolj daleč od Monteforta in se lahko ustavita v neki krčmi. Srečen slučaj je hotel, da se je našel tam tudi gospod vitez de Ragastens. Razumel je moj položaj ter naskočil barona Astorra, katerega je ranil, kakor tudi njegovega spremljevalca, meniha Garconija. Po moji osvoboditvi je bil vitez tako dober, da me je spremil do Monteforta. To, gospoda, je vse kar se je zgodilo.“

Ta povest, pripovedovana z zelo mirnim glasom in nekakšno bolestno dostojanstvenostjo, je napravila na vse poslušalce tisti vtis, ki ga je grof Alma hotel imeti. Zdelo se je kakor izraz resnice same. Splošni vtis se je pokazal v besedah kneza Manfreda, ki se je naklonil pred grofom, rekoč:

„Visokost, krivi smo pred vami . . .“

„Eh, kaj,“ je vzkliknil grof, „vitez je pričal proti meni. Okolnosti so silele k naglim ukrepom. Ravnali ste, kakor bi bil ravnal jaz sam na vašem mestu. Gospodje, če mi hočete biti prijetni, ne govorimo več o tej grdi historiji.“

„Vseeno, grof; v vaši odsotnosti se je izvršilo marsikaj . . . imenovani so bili poveljniki . . .“

„Vsakateri naj obdrži posel, ki mu je bil poverjen“, je veselo odgovoril grof, na tihem ves blažen, da so za njegovim hrbtom opravili vse njegovo delo.

„Torej“, je dejal knez Manfredi, „preostaja samo še razglasiti z glasniki, da prevzame vrhovno oblast iznova

grof Alma, krivično osumljen, kakor se jasno razvidi iz podatkov, ki jih je pravkar blagovolił predložiti . . .“

Ta hip pa je vstal iznova glas Giovannija Malatesta. Dejal je:

„Za resnično smatram vse, kar nam je povedala njegova Visokost. Vse okolnosti se čudovito strinjajo v dokaz za pravilnost njegove pripovedi. Toda, gospoda, tu je neka točka, na katero hočem obrniti vašo pozornost. Grofa Alma je privedel semkaj gospod vitez de Ragastens.“

Malatesta je povdarjal besedo privedel. V tem povdarku je bil tako očividni namen, da je grof vzdrltel. Ragastens pa se je vzdramil iz svojih misli ter srepo po gledal njega, ki je govoril.

Giovanni Malatesta je nadaljeval, in čudno, njegov pogled se je upiral v Primavera, ko je zaključil:

„Gospoda, že drugič se srečamo z gospodom viteзом de Ragastens . . . Prvikrat je bilo v rimskih katakombah . . . in takrat nam je vitez priznal — kaj pravim! oznanil je — da je pristaž Cezarja Borgia! . . . Ali ni pravzaprav čudno, da se grof Alma, ki je odšel iz Monteforta, da se sestane z dvema vohunoma Borgijcev, vrača v svojo prestolnico s tretjim vohunom istih Borgijcev?“

Ob teh besedah je Primavera strašno — prebledela. Grof, ki je bil že ves pripravljen žrtvovati — Ragastensa, je zamrmral:

„Gospodje, prisegam vam . . . da nisem vedel . . .“

Pod ono krvavo žalitvijo je bil Ragastens planil pokoncu, kakor da se hoče vreči na žaljivca. Toda mahoma se je vidno osvestil. Skrčene črte njegovega obraza so se zrahlijale, in na ustnicah mu je zaigral smehljaj zaničevanja. S pikrim glasom je odgovoril:

„Gospod Giovannij Malatesta hoče nedvomno zaslužiti tritisoč zlatnikov kovanih s podobo Aleksandra Borgia!“

Malatesta je z burno kretnjo zagrabil za bodalo.

„Objasnite se,“ je zarenčal z glasom, ki je bil hripav od gneva. „Objasnite se takoj, če ne, vam prisegam, da poginete!“

(Dolje.)

so bili narodi edina rešitev. Mnogo je pripomogel tudi strah pred Mažarji. Država je bila oslabiljena na znotraj in na zunaj, banke so bili pred durmi. Oktoberski diplom določa federativno ustavo, nasproti centralistični in je važen za zakonodajo, kar določa v tem oziru razmerje oziroma pravice med vladarjem in državnim zborom. — Znan je iz te dobe energični nastop mladega škofa Strossmayerja, ki se je pod geslom: Enake dolžnosti in enake pravice postavil proti Mažarjem, ki so hoteli imeti na Ogrskem en sam narod, in je junaško branil pravice Hrvatov in drugih narodov. Poklonil je tudi 50 000 gld. za učeno društvo, ki naj postavi temelj jeziku za vse Jugoslovane.

Tirolsko.

Veliko zanimanje budi umor bivšega poslanca Fleksbergerja, ki se splošno smatra za politični umor. Umoril ga je namreč sin klerikalnega agitatorja Holgastnerja, ki je eden najhujših krščanskih socialcev. — Nedeljsko zborovanje v Inomostu proti klerikalnim namenom na Tirolskem, na katerem je govoril tudi profesor Wahrmund, je razburilo pobožne duhove. Občinski svet v Bregencu je protestiral proti temu, da vlada dopušča protiklerikalna zborovanja. — Pri občinskih volitvah v Trientu so zmagali klerikalci, ki so si osvojili južno Tirolsko tako, kakor pri nas Kranjsko. Za enkrat je v Trientu županska kriza, toda boj naprednjakov je skoraj boj brez upa zmage. Da, ta lepa, zvesta tirolska dežela!

Razpor v socialni demokraciji.

Pri posvetovanju avstrijske socialne demokracije je prišlo do razpora med nemškimi in češkimi socialnimi demokrati zaradi strokovnih organizacij. Najbolj žalostno ulogo so pri tem igrali zastopniki slov. socialne demokracije, ki so glasovali kot zastopniki „juga“ (ne južnoslovenske socialne demokracije) z Nemci, namesto, da bi šli z roko v roki s češkoslovensko socialno demokracijo, ki je v boju za strokovne organizacije pokazala toliko smisla za pravo narodnost. Seveda mi smo internacionalni in mislimo, da je vse kar je narodno že greh proti mednarodnosti. Iz raznih napak, ki jih je slov. soc. demokracija v tem oziru zagrešila, bi bila že lahko spoznala, da njeno stališče glede narodnega vprašanja ni pravo. V tem oziru bi ji morala biti za zgled češka socialna demokracija.

Deželni zbor kranjski.

(Včerajšnja seja.)

Klerikalni poslanci so tudi včeraj prišli tako pozno v zbornico, da se je mogla seja pričeti še-le ob 10. uri 25 minut dopoldne.

O predlogu poslanca Lenarčiča glede izvolitve v deželni železniški svet poroča poslanec Jaklič, ki predlaga: Deželnemu odboru se naroča, da izdela organizacijski statut deželnega železniškega sveta sedanjim razmeram primerno in ga predloži deželnemu zboru v potrditev. — Predlog se sprejme soglasno.

O predlogu glede reorganizacije deželnega zdravstvenega sveta je tudi poročal poslanec Jaklič, ki je stavil naslednji predlog: 1. Vlada se pozivlja, da reorganizira deželni zdravstveni svet, da zviša število članov te korporacije na šest članov. 2. Pri imenovanju članov v zdravstveni svet se vlada ozira na razne stroke zdravstva in pa na narodno pretežje slovenskega prebivalstva dežele.

Proti temu predlogu se je oglasil grof Barbo, ki bi hotel, da bi peščica kranjskih Nemcev imela povsod odločilni vpliv, a pomagal mu je baron Schwarz, ki pravi, da se ne godi Slovincem nobena krivica.

Pridružil se je pa predlogu v imenu narodno-napredne stranke posl. dr. Novak, na kar je bil predlog s slovenskimi glasovi sprejet; grofi in baroni so glasovali proti.

Med raznimi manj važnimi predlogi je prišel na vrsto tudi predlog poslanca Hladnika glede prošnje katoliškega političnega društva za idrijski okraj radi prodaje čipk. Predlog glasi: Prošnja katoliškega političnega društva za idrijski okraj se odstopi deželnemu odboru, da stori potrebne korake v smislu prošnje.

Poslanec Gangl pravi: V Idriji se je ustanovila čipkarska šola, ki se je jela baviti tudi s prodajo čipk. S tem so bili oškodovani trgovci, ki so doslej prodajali čipke. Da se varuje značaj čipkarske šole, moralo bi se omejiti nakupovanje in prodajanje s strani čipkarske šole. Strinja se s predlogom upravnega odseka, nasvetuje pa naslednjo stilizacijo: Prošnja se odstopi deželnemu odboru, da stori potrebne korake v smislu prošnje potem ko zasliši interesente! — Poslanec dr. Krek je očital Ganglu, da se zavzema za trgovce v Idriji. Gangl mu odgovori, da je potreba nujne reorganizacije idrijskega čipkarstva v sporazumu z vsemi činitelji, ki pri tem pridejo v poštev. — Sprejet je bil predlog

upravnega odseka; za Ganglov predlog so glasovali napredni poslanci.

Zanimiva polemika se je razvila med dr. Tavčarjem in klerikalnimi poslanci pri razpravi o zakonskem načrtu v varstvo planinskega cvetja. Zafrnil je parkrat novega državnega poslanca Jarca, ki je potem takoj vtihtnil. — Predlog poročevalca Hladnika je bil sprejet.

Deželni glavar prekine sejo ob pol 2. uri popoldne in naznanil, da se seja nadaljuje ob 5. uri popoldne.

* * *

Ob 5. uri popoldan se je seja nadaljevala. Na dnevnem redu je bil **cestni zakon**, ki je radi svoje kurioznosti povzročil že toliko viharja.

Glavni contra-govornik je bil dr. Tavčar, ki je v dolgem, dobro premišljenem in duhovitem govoru temeljito pojasnil vse slabe strani tega zakonskega načrta, ki postane lahko — ako postane zakon — usodepoln za deželne finance, ker s časom postane vsaka gozdna pot deželna cesta, za katere vzdrževanje bo morala skrbeti dežela. V prvi vrsti bo krvavela Ljubljana, ki plačuje sama eno tretjino vseh deželnih doklad, ne dobi pa za to od dežele ničesar.

Stvaren in temeljit govor dr. Tavčarja je napravil na zbornico globok vtis. Klerikalni poslanci so molčali, samo Demšar je poskušal parkrat z neslanimi, otročiji dovtipi motiti govornika, ki ga je pa vselej dobro zavrnil.

Proti dr. Tavčarju so poslali klerikalci v boj dr. Lampeta in priznati se jim mora, da so poslali v boj pravega moža. Tudi dr. Lampe je bil stvaren in je branil cestni zakonski načrt z vno in z veliko spretnostjo, kar je bilo tem lažje, ker je ta zakonski načrt res — slab in slabo reč ni lahko zastopati. Dr. Lampe je hotel — radi bližajočih se občinskih volitev — pobožati malo tudi Ljubljano, kar se mu pa ni posrečilo, ker bo novi cestni zakon prehud udarec za Ljubljano, da bi se jo moglo z njim — božati.

Tudi posl. Demšar je poskušal braniti cestni zakon, ali njegov govor je bil tako prazen in dolgočasen, da so poslanci zbežali iz dvorane. Boljši je bil kratki govor posl. Bartola, potem pa je začel govoriti posl. Kobi, ki je s svojim govorom vzbujal splošen smeh. Mož je govoril o vsem, o piščancih, jajcih itd., samo ne o cestnem zakonu in je napravil vtis, kakor da bi bil prišel v zbornico naravnost iz „Unionovega“ buffeta. Komedija je začela predsedati že samemu dež. glavarju, ki klerikalcu Kobiju sicer ni hotel odvzeti besede, pač pa je zaključil ob 8. uri zvečer sejo in zaukazal prihodnjo na torek ob 10. dopoldne.

Proti draginji

priredi narodno-napredno politično društvo „Skala“ v nedeljo 23. t. m. ob 10. uri dopoldne

v veliki dvorani Mestnega doma velik društven javen shod.

Dnevne vesti.

Zoper draginjo! V nedeljo, dne 23. oktobra vsi na društven javen shod „Skale“, ki se vrši ob 10. uri dopoldne v Mestnem domu. Dnevni red: dr. Švigelj: Draginjsko vprašanje vobče. Valentin Fortič: Delavstvo in draginjsko vprašanje. Adolf Ribnikar: Uvoz argentinskega mesa. **V nedeljo vsi na shod! Protestujmo proti neznosni draginji!**

Iz Šiške. Zanimanje za nedeljski shod proti draginji je v Šiški vsesplošno in je pričakovati velike udeležbe. Treba je, da ljudstvo pokaže, da ni zadovoljno z današnjimi razmerami in da za dostojen odgovor onim klerikalnim poslancem, ki so šli preko draginje in preko današnjih kričečih razmer na dnevni red. Dokazali bomo, da je draginja na dnevnem redu.

Iz Most se nam piše: Zadnji čas je, da se je zganil kdo v Ljubljani in sklical shod proti draginji, kajti razmere v predmestjih so se tako poslabšale, da se bomo tudi mi pridružili vašemu zborovanju, da protestiramo proti draginji, ki nas vse skupaj tare. V nedeljo vsi na shod!

Predavanje o Slovencih v Srbiji. „Toplički Samostalec“ poroča o delovanju srbske Čitalnice v Prokuplju. Dne 9. oktobra je v Čitalnici množično poslušalcem predaval polkovnik Janko Vukasović „O Slovencih“. Govornik je očrtal slovensko zgodovino, popisal je našo zemljo in boj slovenskega naroda proti Nemcem in Italijanom. Predavanje je vzbujalo občo pozor-

nost. Govornik je končal z željo, da bi Slovenci srečno vodili svoj veliki boj in da bi jih v narodnem, gospodarskem in prosvetnem delu morali posnemati Jugoslovani.

Novi Ilirizem. Pod tem naslovom pišejo „Plz. Listy“ o velikem napredku zadnjih let v bližnjem med Slovenci in Hrvati. Omenja posebno zvezo raznih društev in skupne akcije obeh narodov.

Pri c. kr. upravnem sodišču na Dunaju se vrši dne 27. t. m. javna ustna razprava o pritožbi delniške družbe Leykam-Josefsta in Edvarda Rößlerja v Medvodah proti poljedelskemu ministrstvu in proti Francu Žužku in tovarišem radi neke vodne naprave (dva slapova).

iz davčne službe. Predsedstvo c. kr. finančnega ravnateljstva za Kranjsko je imenovalo: Josipa Vardjana, davčnega oficijala v Vel. Laščah za davčnega oskrbnika v devetem činovnem razredu; davčna asistenta Rudolfa Weixlerja in Antona Adamiča davčnim oficijalom v desetem činovnem razredu; Josipa Pivka, računskega podčastnika prvega razreda pri c. kr. gorskem topničarskem regimentu št. 3 v Beljaku in Josipa Peršaka, računskega podčastnika pri lovskem bataljonu št. 8 v Celovcu, pa davčnim asistentom enajstega čin. razreda.

Iz ljudske šole. C. kr. okrajni šolski svet v Radovljici je imenoval suplentinjo Ano Čop za provizorično učiteljico na dvorazredni ljudski šoli v Kranjski gori. — C. kr. okrajni šolski svet v Črnomlju je imenoval bivšega učitelja v Ligojni, Ernesta Šušteršiča za provizoričnega učitelja na ljudski šoli v Zagodacu. — C. kr. okrajni šolski svet v Postojni je imenoval izprašano učiteljsko kandidatino Marijo Hren za suplentinjo na ljudski šoli v Spodnjem Zemonu. — Dalje je imenoval okrajni šolski svet v Kočevju izprašano uč. kandidatino Karolino Kramar za suplentinjo na ljudski šoli v Dolenji vasi, okrajni šolski svet v Krškem pa izprašano uč. kandidatino Marijo Schweiger za suplentinjo na ljudski šoli v Velikem Podlogu.

Društvo zdravnikov na Kranjskem vabi k mesečnemu zborovanju, ki se bode vršilo v četrtek, dne 27. oktobra ob pol 6. uri zvečer v prosekuri deželne bolnice. Dnevni red: 1. Naznanila predsedstva. 2. Dr. A. Levičnik: Ali so rezultati perkusije pljučnih konic po Kroenigovi metodi za praktičnega zdravnika porabni? 3. Demonstracije. Za odbor: Dr. Dolšak, t. č. tajnik.

Društvo za varstvo otrok in mladinsko oskrb za ribniški okraj v Ribnici priredi v Arkotovem salonu v soboto 29. t. m. ob pol 8. uri zvečer in v nedeljo 30. t. m. ob 3. uri pop. predstavo „Mlinar in njegova hči“. Založna v 5 dejanjih. Po predstavi obkraj srečolov z mnogimi lepimi dobitki.

Circolo Italiano. Laški kružok prične z rednim poukom prihodnji teden in sicer za prvi kurz v ponedeljek in četrtek ob 8. do 9. ure in za drugi v torek ob 8. do 9. ure zvečer.

„Slovenska Filharmonija“ otvori z nedeljskim koncertom v veliki Unionovi dvorani one redne, pred dvema leti osnovane muzikalične priredbe, ki so še danes v dobrem spominu ljubiteljem glasbe v Ljubljani. Orkester „Slovenske Filharmonije“ dirigira letos novi kapelnik gosp. Edvard Czajaneč, bivši prvi kapelnik dunajskega Joh. Strauß gledališča in preje dirigent večjih avstrijskih in nemških oper. Vodstvo „Slov. Filharmonije“ smatra za svojo dolžnost, sestaviti spored rednih koncertov tako raznoteren, da pride vsak poslušatelj na svoj račun. Kultiviral se bo sleherni genre. Poleg seriozne simfonične glasbe, užival bo posetnik koncertov tudi lahko in dobro zabavno glazbo. Upati je torej, da slavno občinstvo z mnogobrojno udeležbo omogoči in pospeši prireditelje teh rednih koncertov.

Pozor gostilničarji! Vsled odloka deželne vlade mora imeti vsak gostilničar v Ljubljani in na deželi na vidnem mestu nabit „Cenik jedil in pijač“. To tiskovino je lično založila „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani in jo prodaja en komad po 3 vin.

Ženski upor. V Bruslju so napravile ustajo — ženske zaradi draginje. V Charleroi so napadle trgovce z živili, napodile so jih v beg in so uničile njih blago. Na mnogih mestih jih je policija komaj z vso silo udržala. Več žensk je bilo aretiranih, toda zahtevale so z vso odločnostjo, da jih izpuste, češ, da imajo pravico protestirati s silo proti draginji, ako izlepa nič ne pomaga.

Ali so vajenci za taka dela? Zelo priporočljiv mojster za vajence je ključavničar Brenc na Predovičevem Selu. Brenc podučuje svoje vajence vse mogoče stvari, samo to ne, kar bi jih moral. Vajenci delajo po cele dneve na polju ali pa pospravljajo doma po hiši. Domačo ključavničarsko delavnico vidijo le malokdaj. Ni čuda, da vajenec potem, ko postane prost, skoro ne zna prijeti orodja v roke, kaj pa še, da bi napravil preskušnjo. G. Brenc, vajenci niso zato tukaj, da bi vam obdela-

vali polje. Sicer bi pa bilo zelo umestno, da bi se tudi obrtne oblasti malo bolj pobrigale za vajence.

Samomor. V četrtek zvečer se je okoli 9. ure ustrelil na Viču 46letni zasebni uradnik Anton Štaut iz Rečice na Štajerskem v Savinjski dolini. Zvečer je prišel domov in rekel ženi, da se bo ustrelil. Položil je samokres na mizo, toda žena mu ga je hitro vzela. Ker ga je odločno zahteval nazaj, mu ga je vrnila, nakar je odšel v Oblakovo gostilno na Viču. Tudi tam je kazal samokres in trdil, da se bo še danes ustrelil. Nato je odšel k Travnju, kjer je tožil, da ga strašno glava boli. Kar naenkrat pa je na dvorišču ustrelil najprej v zrak, potem pa pogljal še sebi kroglo v sence. Bil je na mestu mrtve. Anton Štaut je izvršil svoje dejanje čisto gotovo v trenotni blaznosti. Bolehal je že dalje časa na živčni bolezni in je šele 6. aprila t. l. prišel iz Feldhofske blaznice pri Gradcu, kjer se je nahajal celih devet mesecev. Štaut si je že lansko leto prerezal v trenotni blaznosti tudi roke. Nesrečnega so takoj odpeljali v mrtvašnico na Viču. Pogreb se vrši danes popoldne ob 4. uri.

Surov hlapec. Hlapec znanega klerikalnega petelina na Mostah Orazma, je skrajno surov človek in hud prepečenec. Predvčerajšnjem zvečer je na Predovičevem Selu nekega delavca, ki se je popolnoma utrujen vračal domov, čisto enostavno povozil in se vrh tega še nad njim zadril. Ko ga omenjeni delavec opozori, da je dovolj široka cesta in naj tudi malo bolj pazi, je skočil s kolesa in ga z nožem sunil ravno pod oko. A to mu še ni bilo zadosti. Hlapec pograbl še močen kamen in udari z njim ubogega delavca ravno zraven senc. Delavec je hudo krvavel. Zadevo imajo že orožniki v rokah in upamo, da bo Orazmov hlapec že prejel zaslužen plačilo.

Ščipalnik je pozabil v četrtek med 1. in 2. uro popoldne nek dijak v Zalaznikovi filijalki v Kolodvorski ulici. Prosi se dotična dva gospoda, ki sta ščipalnik odnesla, da ga prineseta nemudoma ondi uslužbeni gospodični nazaj, da ga zamore vrniti lastniku! Ako ne, pozovem znana „gospoda“ z imeni.

Razne vesti.

*** Angleški kralj na Dunaju.** Novi angleški kralj Juri namerava napraviti svoje potovanje po evropskih dvorih šele po slovesnem kronanju, ki se vrši prihodnjo spomlad. Najpreje obišče avstrijskega cesarja Franca Jožefa, kot najstarejšega vladarja na svetu.

*** Velikanski honorarji pevcev v Ameriki.** Neki ameriški list je nedavno objavil, kako velikanske letne plače imajo najuglednejši pevci in pevke na newyorški operi. Prvi je seveda znani tenorist Caruso, ki ima na leto okoli 640.000 nemških mark. Bonci dobiva 300.000 mark, Tetrizini zasluži 300.000 mark. Pevke Farar, Mary Garden in Slezak prejemale na leto vsaka po 240.000 mark. Gospa Gadski zasluži na leto 200.000 mark, Dalmores nad 190.000, Zenatello 180.000 in Renand 160.000, Lina Cavalieri, Destina in Scotti vsaka po 120.000 mark, potem pridejo Clement, Jörn, Burrian in Sammarco, ki dobivajo na leto okroglo 100.000 mark in na koncu te liste stoji Homer z 80.000 markami. Teh 18 umetnikov in umetnic dobiva torej na leto nad 3 in pol milijonov mark.

*** Viharji v Ameriki.** V Ameriki so te dni divjali strašni viharji. Mesto Martinas je popolnoma razdejano, v mestu Cortez pa je vihar podrl nad 800 hiš. Število mrtvecev je neprecenljivo. Kakor se domneva je bilo v mestu Martinas ubitih nad 2000, v Cortezu pa nad tisoč oseb. Število vseh ponesrečencev na otoku Kuba znaša okoli 4000. Guverner je brzojavil, da bo v kratkem izbruhnila splošna lakota.

*** V šoli stotnika Köpenicka.** Včeraj sta prišla k nekemu berlinskemu gostilničarju dva stražnika v uniformi in mu izjavila, da ga morata aretirati, ker je baje ponarejeval denarje. Ukazala sta mu, da mora položiti vse denar na mizo. Ko sta denar natančno pregledala, sta rekla, da je sedaj aretacija nepotrebna, vendar pa morata denar vzeti s sabo. Ko sta stražnika nato odšla, se je spomnil, da je bila to najbrže sleparija in naznanil vso zadevo policiji. Policiji se je posrečilo oba „stražnika“ aretirati in sicer v osebi nekega mesarja in njegovega sina.

*** Dr. Crippen pred sodiščem.** Včeraj je bil zaslišan policijski nadzornik Dew, ki je poročal o begu in aretaciji dr. Crippena in njegove ljubice le Neve. Med obravnavo je padel nek porotnik v nezavest. Izvedenci so izjavili, da truplo umorjene so proge ni ležalo dalje kot osem in ne manj kot štiri mesece v kleti. Med razpravo je poskušala neka mlada dama Crippena fotografirati, a sluga jo je takoj odstranil iz dvorane.

* **Lucchenijev samomor.** Kakor se poroča, se je Luccheni zadnje čase neprestano pritoževal, da ne more vzdržati izoliranega zapora. Ko so mu naznanili, da je popolnoma izključeno, da bi ga pustili v družbo drugih kaznivcev, je prošil za časopise in knjige. Ker pa je tudi to le zelo poredkoma dobival, je pričel strašno divjati in razsajati. Pustil je vsako delo in se že dalje časa pečal s samomorom. Radi tega so ga vedno stražili, dokler ga niso zadnjič dobili mrtvega v zaporu.

* **Kolera v Italiji.** Kolera v Italiji še vedno ni ponehala. V Napolju je v zadnjem času obolelo za kolero zopet 47 oseb, od katerih so morali 26 prepeljati v bolnico. V Rimu sta umrli za kolero dve osebi. Ker kolera v Italiji nikakor noče ponehati, so napravili v okolici Napolja in Rima več izoliranih bolnic. Ljudstvo je radi te nevarne bolezni skrajno razburjeno.

* **Največja ladija na svetu.** V ladjedelnici Harland pri Belfastu so ta teden spustili v morje parnik „Olympic“, ki tehta 45.000 ton. Ta parnik je sedaj največji parnik na celim svetu.

Najnovejša telefonska in brzovajna poročila

Konferenca obeh ministrskih predsednikov.

Dunaj, 21. oktobra. Danes je dalje časa trajala konferenca obeh ministrskih predsednikov glede izplačila v gotovini. Med ogrskimi poslanci vlada mnenje, da se bo končno menda vendar našel kak modus za skupen kompromis.

Bolezen grofa Khuena-Hedervarya.

Budimpešta, 21. oktobra. Ker odide ogrski ministrski predsednik grof Kluen-Hedervary radi bolezni na trimesečni dopust, bo začasno prevzel vodstvo ogrske vlade trgovinski minister Hieronimy. Pričakuje se tudi, da se bo v kratkem izvršila rekonstrukcija Kluenovega kabineta. Predvsem pride v poštev kot ministrski kandidat grof Tisza, ki postane najbrže minister notranje zadeve.

Delegacijsko zasedanje.

Dunaj, 21. oktobra. Danes se je nadaljevala seja vojnega odseka ogrskih delegatov, in sicer je bila na vrsti specijalna debata. Grof Kossuth je zagovarjal ogrski poveljni jezik in trdil, da se bo moč avstrijske armade na ta način zelo povečala. Poslanec Heltay je stavil predlog, naj se ljudstvo pouči o vojnih nevarnostih, ker se bo potem baje gotovo bolj navduševalo za nove vojne kredite.

Bosenski sabor.

Sarajevo, 21. oktobra. Bosenski sabor bo najbrže sklican prve dni meseca novembra. Razpravljal bo najprej o proračunu za l. 1911, nakar pride na vrsto vladni predlog o fakultativnem odkupu bosenskih kmetov. Debata bo skrajno zanimiva, ker bodo srbski poslanci najodločneje nastopili proti temu vladnemu predlogu, ki je prava sramota za vsako kulturno državo. Hrvati se s tem vprašanjem še niso bavili. Mohamedanski poslanci so poslali k ministru Burianu posebno deputacijo s prošnjo, naj vendar prepreči uporno gibanje bosanskih kmetov.

Bolezen prestolonaslednika Aleksandra.

Belgrad, 21. oktobra. Včerajšnja noč je bila za srbskega prestolonaslednika Aleksandra odločilna. Prestolonaslednik ni prestal samo krize, ampak se mu je celo obrnilo na bolje. Njegov položaj sedaj ni obupen, vendar pa še vedno zelo resen.

Evropske države in portugalska republika.

London, 21. oktobra. Angleška vlada je stavila na vse evropske države predlog, naj glede nove portugalske republike postopajo pari passu. Prva se je temu odzvala Nemčija. Najbrže bodo evropske države priznale novo republiko še tekom tega leta.

Portugalska požrtvovalnost.

Lizbona, 21. oktobra. V dokaz, kako po volji je portugalskemu ljudstvu proglašenje Portugalske za republiko, dokazuje najbolj dejstvo, da se je priglasilo že nebroj bogatašev, ki so izjavili, da so pripravljeni pokriti stare portugalske dolgove. Vlada je odkazala kralju Manuelu pol milijona, kraljici Mariji Piji pa 300.000 frankov apanaže. Kralj je imel poprej 4 milijone frankov plače, kateri prebitek se bo sedaj porabil za olajšanje davčnih bremen ubogim kmetom.

Najetje turškega posojila na Francoskem.

Carigrad, 21. oktobra. Porta je naznanila francoski vladi, da odločno odklanja namestitev kakega francoskega finančnika v turškem finančnem ministrstvu. V slučaju, ako Francija ne odneha od te zahteve, bo Turčija prenehala vsako nadaljno pogajanje.

Carigrad, 21. oktobra. Vprašanje glede najetja posojila na Nemškem, in sicer pri draždanski banki, že stopa v ospredje. Turčija namerava najeti posojilo 150 milijonov funtov proti 25 milijonskemu mesečnemu odplačilu in 6% obrestmi.

Revolucionarno gibanje v Bolgariji.

Sofia, 21. oktobra. Župan bolgarskega mesta Krakova je razobesil na magistratu revolucionarno zastavo in sporazumno z občinskimi svetniki proglašil demokratsko vlado. Ko je vlada protestirala proti temu dejanju, je župan odgovoril, da je mesto avtonomno in ima samo ono pravico odločevati o tem vprašanju. Vlada skuša radi tega mirnim potom doseči sporazum. Občinstvo postopa z županom popolnoma solidarno. Ker je vsled tega nastala nevarnost, da se revolucionarno gibanje preveč ne razširi, je vlada proti Krakovu odposlala večji oddelek vojakov.

„Novoje Vremja“ o perzijskem vprašanju.

Petrograd, 21. oktobra. „Novoje Vremja“ trdi z ozirom na perzijsko vprašanje, da Rusija nikakor ne misli uničiti perzijske samostojnosti, a vsaka stvar ima svoje meje. Ako bo Perzija postopala solidarno z Anglijo in Rusijo bo še ostala na svetovnem zemljevidu, drugače je pa izgubljena.

Revolucionarno gibanje na Španskem.

Pariz, 21. oktobra. Španski poročevalec pariškega „Matina“ poroča o pogovoru z vodilnimi španskimi politiki glede revolucionarnega gibanja na Španskem sledeče: Vodja španskih republikancev se je izrazil, da je proglašenje Španije za republiko tekom štirih let tako gotova stvar, kakor solnčni vzhod. Temu so krive različne bivše klerikalne vlade. Vodja trgovcev je izjavil, da je klerikalna politika nesreča in poguba za vsak narod. Progon kongregacij iz vsake države je življenska potreba za vsako državo.

Afera Ungern-Sternberg.

Petrograd, 21. oktobra. Akti v zadevi barona Ungern-Sternberga se že nahajajo pri apelacijskem sodišču. Sodišče je odredilo proti Ungern-Sternbergu obravnavo radi izdaje državnih tajnosti. Obravnava se bo vršila sredi meseca novembra.

Dr. Crippen pred sodiščem.

London, 21. oktobra. Obravnava proti dr. Crippenu še vedno ni končana. Crippen taji dosledno vse in trdi, da je odločno prepričan, da njegova soproga še živi. Govor njegovega zagovornika je napravil na porotnike kolosalen utis. Dr. Crippen, ki je bil po angleškem zakonu zaprisežen, je pod prisego izpovedal, da je svojo soprogo usodnega večera še videl, drugega dne pa je nenadoma neznanokam izginila. Izid obravnave se pričakuje z velikansko nestrpnostjo.

Izgon portugalskih menihov iz Španske.

Madrid, 21. oktobra. Canalejas je izjavil, da so vsi portugalski menihi že izgnani iz Španije. Menihi so prosili vlado, da jim dovoli tridnevni počitek, kar jim je bilo tudi ustrezno. Ker so pa ostali dalje časa, je Canalejas ukazal vsem guvernerjem, da naj takoj izženejo vse portugalske menihe iz dežele, kar so ti tudi storili. Menihi so sedaj na potu v Italijo in Avstrijo.

Volitve v Podštorni.

Podštorna, 21. oktobra. Volitve v Podštorni so razpisane od 31. oktobra do 3. novembra.

Vprašanje o delitvi češkega deželnega zbora.

Praga, 21. oktobra. Vprašanje o delitvi češkega deželnega zbora še sedaj ni rešeno. Na današnji seji zastopnikov vseh čeških strank, so se Čehi odločno izrazili proti temu predlogu. Konservativni veleposessniki kujejo zopet kompromisne predloge. Ako se ti posrečijo, bo sklican deželni zbor na dan 28. t. m.

Lucchenijevo truplo.

Ženeva, 21. oktobra. Pri obdukciji Lucchenijevega trupla se je izkazalo, da se se je pričela paraliza. Ker se sorodniki Lucchenija niso oglašili, so njegovo truplo oddali anatomskega oddelku v študijske svrhe.

Novi topovi za Srbijo.

Belgrad, 21. oktobra. Srbija je zopet nakupila 18 novih gorskih baterij, ki bodo nastavljene ob bosenski meji. Sedaj se generalni štab bavi z vprašanjem glede nakupa vojnih zrakoplovov.

Wellmann odide zopet v Evropo.

Newyork, 21. oktobra. Avijatik Wellmann je izjavil, da bo še enkrat poskusil svoj polet iz Amerike v Evropo. Preje bo pa še študiral vprašanje o ekvilibriatorju, ki je pri sedanjem poletu delal največje ovire.

Lastnik, glavni in odgovorni urednik:
Milan Plut.

Tiska „Učiteljska tiskarna“ v Ljubljani.

Ljubiteljem čaše dobre žitne kave ne ugaja noben drugi izdelek tako zelo, kot Franckova Perl-ržena kava z znamko „Perla“. Perl-rž se naj ne primerja z kakovostjo slabejše prazene rži, katere se nezavita izvaguje. Primera pokuševalnega poskusa izpriča, da se „Perl-rž“ nikakor ne družeje z slabejšim tržnim blagom. Vojnj in okus sta veliko zlahnejša. Prosimo, zahtevajte torej samo paketirano, samo z znamko.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. — Najmanjši znesek 50 vin. — Pismenim vprašanjem je priložiti znamko 20 vin. — Pri malih oglaših ni nič popusta in se plačujejo v naprej; zunanji inserenti v znamkah. Zaključek malih oglasov ob 6. uri zvečer.

Stavbišče, okrog 1000 klafter veliko, poleg drž. ceste, v neposredni bližini kolodvora na Jesenicah, se pod ugodnimi pogoji proda. Pojasnila daje Viktor Plahutar, p. d. Zaveljčina, na Savi št. 1, Jesenice—Fužine. 335/5—5

Mesečna soba za 1 ali 2 gospoda se takoj odda ali pa s 1. novembrom. Poizve se v trgovini H. Privšek, Prisojna ulica 3. 349/3—1

Dobro ohranjen šivalni stroj (Singer Co.) se proda za 100 K. Pripraven za čevljarja ali krojača. Kje, pove inseratni biro „Jutra“. 350/2—1

Elegantno meblirano ali nemeblirano mesečna soba se takoj odda v prijazni villi. Več pove inseratni biro „Jutra“. 351/3—1

Mesečna soba, lepo meblirana, se odda s 1. novembrom na Miklošičevi cesti št. 8, nasproti hotela „Union“. Razgled na ulico. Več se poizve ravnotam v III. nadst., levo. 352/2—1

Lep eleganten divan se proda. Kje, pove inseratni biro „Jutra“. 345/3—2

Lep lokal za pisarno ali trgovino se takoj odda na Poljanski cesti št. 13. 346/3—2

Potrjim srcem javljam vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretužno vest, da je naš iskreno ljubljeni soprog, oče, brat, sin in stric, gospod

Anton Štaut

zasebni uradnik

dne 20. t. m. ob 9. zvečer v starosti 46 let, nagloma preminul.

Pogreb nepozabnega rajnika se vrši danes dne 22. oktobra ob 4. uri popoldne iz mrtvašnice na Viču na ondotno pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi na Viču.

V Ljubljani, dne 22. oktobra 1910.

Žalujoči ostali.

Lep prostoren lokal

se takoj odda na Jurčičevem trgu 3, I. levo.

Dobro ohranjen vrtalni stroj

za ključavničarje se ceno proda. Kje, pove inseratni biro „Jutra“.

Kinematograf „Ideal“

Franc Jozefova c. 1. Hotel pri Maliču. Nasproti glav. pošte.

Sporod od 22. oktobra do 25. oktobra 1910.

Prekuvajte vodo. (Znanstven film.) Roman kmetske deklice. (Drama.) Satanov poraz. (Fantazija v barvah.) Luka šofer. (Jako komično.)

Dodatek k zadnjima dvema predstavama ob 7. in pol 9. uri zvečer:

Manevri francoske vojske. (Po naravi.) Fra Diavolo. (Drama.) Dimniška cev. (Komično.)

Ob torkih in petkih koncertuje Slovenska Filharmonija.

Prihodnjič: Revolucija na Portugalskem.

Vincenc Richterja

pomada za lase

je izdelek, prirejen izključno na temelju znanstvenih in zdravstvenih predpisov. Imenitne posledice se prikažejo takoj po vporabi te pomade: rasti pričnejo lasje in brada. Zabrani izpadanje las in povzroča rast las tudi tam, kjer jih prej ni bilo. **Cena lončku z navodilom 3 K.**

„Schampos“, prašek za umivanje glave. Najboljše učinkujoči pripomoček za snaženje glave. Cena zavojčka 50 vin.

Vincenc Richter, specializirano za gojenje las Dunaj IX. Sobieskygasse. Zalogo ima A. MOLL, lekarnar, Dunaj I., Tuchlauben št. 9.

Najboljša ura

sedanjosti:

zлата, srebrna, tula, nikelnasta in jeklena se dobijo samo pri

H. SUTTNER

Ljubljana, Mestni trg.

!! Lastna tovarna ur v Švici. !!

Tovarniška varstvena znamka:

„IKO“.

Franjo Parkelj

lastnik reklamnega in plakaterskega podjetja.

Snaženje stanovanj in okenj.

Izvršuje vse v to stroko spadajoče dela točno in po zmernih cenah.

Kleparski pomočnik

se sprejme takoj na Glincah št. 47, p. Vič.

V Novem Udmatu št. 146 se odda takoj

velika soba

s kabinetom, kuhinjo, kletjo in vrtom. Ponudbe sprejema gosp. F. Ramelli, Sevnica.

Učenca

sprejme takoj

F. Skušek, trgovec, Metlika.

V najem se oddajo takoj

prostori

za mesarijo, gostilno in trgovino v Spod. Šiški.

Na jako ugodnem prostoru v sredini občine. Mesarija obstoji iz mesnice, klavnice, delavnice, ledenice, hleva in remize za vozove. Gostilna iz dveh velikih prostornih gostilniških sob, kuhinje, kleti in dr. pritlikin. Proda se pa tudi iz proste roke celo posestvo pod jako ugodnimi pogoji.

Naslov pove inseratni biro „Jutra“.

Restavracija pri Bobenčku na Glincah

priredi v nedeljo, 23. t. m. ob 3. pop.

Ples s šaljivo pošto.

Vstopnina 30 vin. za osebo.

Čisti dobiček je namenjen Sokolskemu društvu na Viču. — Točijo se najboljše pristna vina in budejeviško pivo. — Gorka in mrzla jedila po najnižji ceni.

K obilni udeležbi vljudno vabi gostilničar.

Hotel „ILIRIJA“.

V nedeljo, dne 23. t. m. od 9. ure naprej

zajtrkovalni koncert

ter kakor vsak večer

KONCERT

prvega damskega tamburaškega in pevškega društva „Zvezda“.

To društvo je koncertiralo z najboljšim uspehom v vseh večjih mestih na Nemškem, Francoskem, v Belgiji in na Danskem.

Začetek ob 8. zvečer. Vstopnina prosta.

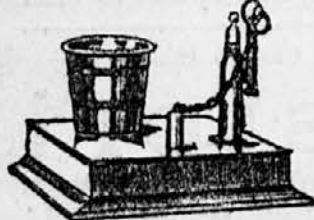
K mnogobrojni udeležbi vljudno vabi

Ivan Bračič.

Za slabokrvne in prebolele!!
Pijte pravi pristni
Marsala, steklenica 7/10 K 1-50
Priporoča se tudi
Malaga, steklenica 7/10 K 2-50
Zaloga najfinejšega
Wermouth-vina à la Torino, stekl. 7/10 K 1-20
Za preprodajalce po dogovoru znižane cene.
FRAN CASCIO
Lingarjeva ulica šte. 1, (za škofijo).

Največja zaloga
čeyljev
domačega izdelka.
I. KEBER,
Ljubljana, Stari trg šte. 9.
Na debelo in na drobno. Najnižje cene. Vzorci na zahtevanje.

Kite iz las
poldolga preveza 7 K, dolga preveza 5 K,
kratka preveza 9 K, kratka preveza — večja 12 K, nežnosvetle (blond) in sive 20 % dražje priporoča
S. STRMOLI, brivec in lasničar
Ljubljana, Pod Trančo št. 1. (zraven čevljarskega mostu.)
izdeluje vsa lasničarska dela solidno in okusno. Cena za delo kite 3 K. Kupuje zmedene ni rezane ženske lase po najvišjih cenah.

Vi prihranite denar!
Automatični namizni prižigalnik

(poraben tudi kot žepni prižigalnik) oblastveno zavarovan, izvršen iz krogel avstrijskih Mannlicherjevih pušk.
Lepo darilo! K 3-80 Lepo darilo!
JOSIP SCHUNDER tehnična pisarna Dunaj XIII., Hütteldorferstrasse 237/V.
Preprodajalci dobijo velik popust! — Pošilja se samo po poštne povzetju. — P. n. restavraciji in kavarnarji izjemne cene.

„JUTRO“
neodvisen političen dnevnik
se prodaja povsod
samo po 4 vin.

Franc Paušner
krojač
v Ljubljani, pri „Novem svetu“
javlja slav. občinstvu, da sprejema stare moške obleke v popravilo ter izvršuje iz starih oblek nove za otroke po najnižjih cenah.

FR. ŠEVČIK
puškar, Ljubljana, Židovska ul. 7
priporoča svojo veliko zalogo raznovrstnih pušk in samokresov
lastnega izdelka, kakor tudi belgijskih, salskih in čeških strogo preizkušenih pušk, za katere jamčim za dober strel. Posebno priporočam lahke trocevke in puške Boek s Kruppovimi cevmi za brezdimni smodnik. — Priporočam tudi
veliko zalogo lovskih potrebščin
po najnižjih cenah. — Popravila in naročila se izvršujejo točno in zanesljivo. — Cenovniki na zahtevanje zastoj in poštne prosto.

Sode iz belega hrastovega lesa, trpežni, močni
Sode od finega špirta vinski sodi
Sode od finega špirta od vsake velikosti, za vino
Sode krasni izdelki vedna zaloga
krasni izdelek, iz belega hrastovega lesa, močne, trpežne, popolnoma nove iz tovarne špirta za fini špirit in za vino pripravljene, za vsako vino izborni, takoj rabljivi za kar se jamči, odda v velikosti po 300, 400, 500, 600, 700 do 1000 litrov držeče, na zahtevo tudi 100 do 200 litrov ali manjše po prav solidni nizki ceni
Iv. A. Hartmanna naslednik
Avg. Tomažič,
Ljubljana, Mar. Terezije c.
Cene nizke in solidne točna postrežba

Zagrebski Franck
kot lovarniško znamko
priporočujemo najboljši pridatek za kavo!
St. Zagreb 1825, 1-107

Za jesensko in zimsko sezono
prispele nad 35.000 komadov svežega blaga in sicer:
nad 5.000 kom. oblek za gospode . . . od K 8— naprej
" 2.000 " " " dečke . . . " " 6— "
" 2.000 " " " otroke . . . " " 4— "
" 1.000 " posameznih hlač " gospode . . . " " 4— "
" 5.000 " pelerin iz velblodje dlake . . . " " 6— "
" 1.500 " površnikov, raglanov in zimskih sukenj
" 500 " posameznih modnih telovnikov . . . " 3— "
" 18.000 " konfekcije za dame in deklice kakor paletoti, raglani, mantile, kostumi, pelerine, krila in bluze.
Priznana nizke cene!
Angleško skladišče oblek O. BERNATOVIČ,
Ljubljana, Mestni trg št. 5.

1000 kil finih namiznih jabolk
ima naprodaj
F. Skušek, trgovec, Metlika.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Delniška glavnica K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča
promese na dunajske komunalne srečke à 18 K zrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih
4 1/2 %

Za jesen in zimo:
bluze, spodnja krila, hišne halje, pletene jopice, zimsko perilo, rokavice, kožuhovine, dežnike, moderce in vse moderne nakitne predmete. **Damske klobuke in čepice,** kakor tudi za otroke. **Vse športne predmete v oddelku za gospode:** klobuke, cilindre, čepice, kravate, zimsko perilo, rokavice, dežnike, palice, pletene telovnike, kakor tudi vse najnovejše potrebščine za gospode v modni in športni trgovini
P. MAGDIČ, Ljubljana
nasproti c. kr. glavne pošte.

A. Lukič Ljubljana, Pred škofijo 19
priporoča po znano nizkih cenah
jesenske in zimske obleke
najmodernejše površnike, zimske suknje in pelerine za gospode in dečke. Vedno najnovejša konfekcija za dame in deklice.
Strogo solidna postrežba.

Slovenci, pozor!
pri nakupovanju vencev!
FR. IGLIČ
Ljubljana, Mestni trg 11
priporoča največjo zalogo krasnih nagrobnih vencev in trakov z napisi.
Zunanja naročila se izvršujejo hitro in točno.
Cene brez konkurence!

Cenj. gostom in potujočemu občinstvu
priporočam staroznano
dobro gostilno
kjer točim le najboljše naravna vina in izvrstno pivo.
Izborna domača kuhinja. Cene 52—5 najnižje.
Hotel „Lloyd“
sobe za prenočišča
v najlepšem redu po zmerni ceni.
Omnibus k vsakemu vlaku.
Senčnat lep vrt. V sredini mesta.
Ljubljana
sv. Petra cesta 9 in Miklošičeva cesta 11,
nasproti hotela „Union“.
Karol Počivaunik.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani
Delniška glavnica K 5.000.000. Stritarjeva ulica št. 2
Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu priporoča
promese na dunajske komunalne srečke à 18 K zrebanje 2. novembra gl. dobitok 300.000 K.
Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje po čistih
4 1/2 %